

HIỆU QUẢ THIỆT THỰC

TỪ VIỆC HỢP TÁC GIỮA NHÀ TRƯỜNG - DOANH NGHIỆP

Gần đây, xã hội bàn nhiều tới vấn đề liên kết giữa nhà trường và doanh nghiệp, các đại học cũng đã ý thức hơn về việc cần gắn kết với doanh nghiệp nhưng có một thực tế là các doanh nghiệp vẫn còn “hờ hững” với sự hợp tác này. Trường ĐH Kinh tế, ĐHQGHN là một trong số ít trường đại học đã đi tiên phong trong việc triển khai hợp tác với các doanh nghiệp và bước đầu đạt được những thành công đáng khích lệ. Chúng tôi đã có cuộc trao đổi với PGS.TS Phùng Xuân Nhạ - Hiệu trưởng Nhà trường về vấn đề này.

PV: Thưa PGS.TS Phùng Xuân Nhạ, ông có thể cho bạn đọc biết cụ thể hơn về chủ trương liên kết giữa nhà trường và doanh nghiệp?

PGS.TS Phùng Xuân Nhạ: Chủ trương liên kết nhà trường với doanh nghiệp đã có từ khá lâu, lãnh đạo cấp trên cũng hết sức quan tâm. Đích thân Phó thủ tướng Nguyễn Thiện Nhân đã chủ trì nhiều cuộc hội thảo lớn bàn về vấn đề hợp tác giữa đại học và doanh nghiệp và nhiều bản ghi nhớ đã được long trọng ký kết. Nhưng cho đến nay, triển khai chủ trương này còn rất chậm. Nhiều trường đại học vẫn còn lúng túng, nhiều doanh nghiệp vẫn coi đây là hoạt động mang tính phong trào, cứ kỳ còn thực hiện thế nào chưa tính đến. Theo tôi, tình trạng này do nhiều nguyên nhân, song trước hết và có vai trò tiên quyết đó là sự hợp tác giữa đại học và doanh nghiệp chưa được nhận thức đúng, nghiêm túc và còn thiếu sự quyết tâm của những người lãnh đạo đại học cũng như và doanh nghiệp.

Đối với Trường ĐH Kinh tế, chúng tôi không chỉ thực hiện chủ trương mà còn là đơn vị đã tích cực đưa ra ý tưởng, chương trình để thực hiện chủ trương của Chính phủ và ở trong

chúng mục nào đó thậm chí còn đi trước. Chúng tôi ý thức được rất rõ, sứ mạng và mục tiêu khá tham vọng của Nhà trường có thực hiện được hay không sẽ phụ thuộc rất quan trọng vào hiệu quả của hợp tác với các doanh nghiệp. Lý do rất dễ hiểu vì họ là khách hàng chính của chúng tôi. Bởi vậy sự hợp tác giữa Trường ĐH Kinh tế với các doanh nghiệp không phải là hưởng ứng phong trào, mang tính hình thức mà là hoạt động thiết thực, buộc phải thực hiện. Chính vì thế, Ban Giám hiệu nhà trường đã có quyết tâm rất cao trong triển khai các hoạt động hợp tác với các doanh nghiệp.

PV: Nguyên tắc của việc liên kết là cùng có lợi để cùng phát triển. Vậy cái lợi cho cả hai bên: nhà trường và doanh nghiệp ở đây là cái gì? Trường ĐH Kinh tế có ưu tiên hợp tác với những đối tượng doanh nghiệp nào?

PGS.TS Phùng Xuân Nhạ: Trong hợp tác, yếu tố căn bản quyết định thành công là các bên tham gia phải có lợi ích. Nếu mỗi bên theo đuổi mục đích, lợi ích riêng mà không tính tới lợi ích thỏa đáng của bên kia thì rất khó ngồi cùng nhau để bàn về hợp tác.

Những việc giúp đỡ nhau theo kiểu tình nghĩa như trao một số học bổng, theo tôi không phải là căn bản. Bởi doanh nghiệp rất thực tế, khi hợp tác với chúng tôi họ bỏ ra thời gian, tiền bạc thì họ phải thu về cái gì đó, chứ ít cho không như nhiều người thường nghĩ. Ngược lại, chúng tôi cũng không phải là nơi chỉ biết nhận tài trợ mà là đối tác tin cậy trong tư vấn, đào tạo, cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cao cho các doanh nghiệp. Sinh viên của chúng tôi hôm nay sẽ là “tài sản” của các doanh nghiệp trong tương lai... Nói chung, các bên phải nhìn nhận là “khách hàng” của nhau thì mới ứng xử theo nguyên tắc cùng có lợi.

Trong hợp tác giữa chúng tôi với doanh nghiệp, hai bên đều tính toán. Đối với doanh nghiệp, thay vì phải tìm kiếm lao động trên “thị trường tự do” và đào tạo lại, họ có thể “đặt hàng” với chúng tôi để đào tạo ra những cán bộ, chuyên gia đáp ứng được nhu cầu phát triển. Thêm nữa doanh nghiệp có thể tiếp cận trực tiếp với các giải pháp phát triển, các dịch vụ tư vấn... , thu hút, nuôi dưỡng và đầu tư vào các ý tưởng kinh doanh mới để thu lợi nhuận cao và khẳng định danh tiếng. Về phía chúng tôi: Thứ nhất, việc gắn đào tạo theo địa chỉ sẽ giúp nhà trường không còn lo bế tắc đầu ra, được các doanh nghiệp mua hàng với giá cao vì là hàng “đặt, chất lượng thật” do họ đã tham gia đào tạo và kiểm duyệt chất lượng; Thứ hai, vì cung cấp được nguồn nhân lực có chất lượng, đúng nhu cầu của doanh nghiệp nên chúng tôi sẽ có được nguồn kinh phí dồi dào, nhờ đó tăng cường cơ sở vật chất, nâng cao mức sống cán bộ, giảng viên...; Thứ ba, doanh nghiệp là môi trường thực tiễn tuyệt vời để sinh viên, giảng viên nghiên cứu, thực tập. Đặc biệt khi kết hợp với các doanh nghiệp, ĐHKT có nhiều cơ hội mời lãnh đạo các doanh nghiệp làm cán bộ kiêm nhiệm, thỉnh giảng, tư vấn cho nhà trường trong việc dự báo nhu cầu thị trường: kiến thức, kỹ năng nghiệp vụ, phẩm chất

nghề nghiệp, số lượng, qui mô cần đào tạo... giúp ích cho công tác thiết kế nội dung chương trình, phát triển đội ngũ cán bộ, giảng viên.

Cũng giống các trường đại học khác, Trường ĐH Kinh tế phải tìm hiểu xem đối tác nào phù hợp với mình rồi mới bắt tay vào ký kết, triển khai. Vừa qua, có khá nhiều doanh nghiệp bày tỏ mong muốn hợp tác với Trường ĐH Kinh tế, nhưng chúng tôi xác định ký kết nhiều không hẳn là tốt, cần tập trung vào một số tập đoàn, doanh nghiệp tiềm năng và có thiện chí, quyết tâm hợp tác với chúng tôi. Chúng tôi định hướng rất rõ hợp tác với doanh nghiệp có nhu cầu sử dụng

nguồn nhân lực chất lượng cao, phù hợp với định hướng đào tạo và lợi thế của Nhà trường. Đối tác mà chúng tôi hướng tới thường là các tập đoàn, doanh nghiệp lớn. Nhờ có lợi thế về qui mô và sức mạnh tài chính, các tập đoàn, doanh nghiệp lớn sẽ cùng chúng tôi thực hiện các dự án dài hơi, liên thông, liên kết với nước ngoài. Vừa qua, Trường ĐH Kinh tế đã ký kết được thỏa thuận hợp tác với các đối tác chiến lược như Tập đoàn Gami, Hiệp hội các doanh nghiệp Hà Nội, Tập đoàn Nomura, Tập đoàn Vinashin, Ngân hàng An Bình, Ngân hàng Đại dương, Tổng công ty Đầu tư và Phát triển nhà Hà Nội (HANDICO)...

Hợp tác với doanh nghiệp phải nhìn bằng quan điểm thị trường

Trong hoàn cảnh lạm phát cao, các doanh nghiệp hết sức khốn đốn, lao đao, càng mở rộng kinh doanh càng lỗ. Các nhà quản trị doanh nghiệp đang hết sức lo lắng, song theo tôi đây là cơ hội để các công ty, tập đoàn xem xét, điều chỉnh lại lực lượng lao động, chiến lược kinh doanh. Việc giảm thải, đào tạo lại và đào tạo mới sẽ tạo ra bước tăng trưởng cao cho các doanh nghiệp trong tương lai. Khi khủng hoảng qua đi doanh nghiệp nào chuẩn bị nguồn lao động tốt hơn doanh nghiệp đó sẽ chiến thắng. Các doanh nghiệp thấy ý kiến tư vấn của tôi đúng, đã chủ động sang bàn thảo để cùng tổ chức các lớp đào tạo ngắn hạn, dài hạn. Rõ ràng là, trong quan điểm hợp tác nhà trường - doanh nghiệp, chúng ta cũng phải nhìn bằng quan điểm "thị trường", nhìn cái lợi, cái hại để tư vấn cho họ, nếu cứ chờ nhau thì không thể hợp tác thành công. Hiệu trưởng các trường đại học kinh tế phải có tố chất của một nhà quản trị doanh nghiệp. Ông ta phải đảm bảo chất lượng dịch vụ trước khách hàng thì mới có khách hàng sẵn sàng trả tiền với giá cao!...

PV: Để thực hiện chủ trương này, Trường ĐH Kinh tế và các doanh nghiệp đã có những hoạt động gì cụ thể thưa ông?

PGS.TS Phùng Xuân Nha: Hợp tác giữa nhà trường và doanh nghiệp bao gồm các hoạt động: đào tạo, nghiên cứu và tư vấn, trong đó đào tạo được các doanh nghiệp quan tâm hợp tác hơn. Điểm khác biệt quan trọng giữa đào tạo gắn với nhu cầu của doanh nghiệp so với phương thức đào tạo truyền thống là căn cứ vào đầu ra để lựa chọn công nghệ đào tạo và đầu vào phù hợp. Do đó, công tác đánh giá nhu cầu đào tạo rất quan trọng. Giống như trong y học phải bắt mạch rồi mới kê đơn, bốc thuốc, trước khi đưa ra phương án đào tạo, chúng tôi phải biết được nhu cầu về số lượng, chất lượng, dạng, loại lao động của các doanh nghiệp. Vừa qua, Trường ĐH Kinh tế đã chủ động phối hợp với bộ phận tổ chức cán bộ, nhân sự, đào tạo của các doanh nghiệp để điều tra, đánh giá nhu cầu phát triển nguồn nhân lực của các doanh nghiệp. Sau khi đánh giá (bước đầu) nhu cầu đào tạo của các doanh nghiệp, chúng tôi đã cho rà soát, cải tiến các chương trình đào tạo của trường. Trong tháng 7 vừa qua, chúng tôi đã tổ chức 4 cuộc hội thảo nhằm lấy ý kiến góp ý của các chuyên gia, doanh nhân về chương trình đào tạo cho 4 khoa của trường. Trong công việc này, các doanh nghiệp đã tham gia rất tích cực đóng góp ý kiến để hoàn thiện chương trình đào tạo... Sau khi có các chương trình phù hợp, chúng tôi sẽ phối hợp với các doanh nghiệp tổ chức thực hiện đào tạo. Quá trình đào tạo trong nhà trường và ngoài nhà trường (thực tập, thực tế tại các doanh nghiệp) phải gắn kết với nhau, đảm bảo thống nhất giữa lý thuyết và thực tiễn. Chúng tôi đang đẩy mạnh cải cách các chương trình trong tất cả các hệ đào tạo của nhà trường, và hy vọng vài năm tới, các chương trình đào tạo

của Nhà trường sẽ đảm bảo được tính hiện đại, đáp ứng được yêu cầu của các doanh nghiệp.

PV: *Ngay tại lễ ra mắt Trường ĐH Kinh tế (tháng 9/2007), Nhà trường đã ký kết được với nhiều đối tác là các doanh nghiệp. Đây là một việc làm rất ấn tượng, vậy đến thời điểm này, nhà trường đã khai thác các mối liên hệ đó như thế nào?*

PGS.TS Phùng Xuân Nhạ: Với quan điểm đảm bảo lợi ích chính đáng cho các bên và làm thật, sau khi ký kết, Trường ĐH Kinh tế cùng các doanh nghiệp đối tác tích cực triển khai ngay các hoạt động hợp tác mà hai bên đã cam kết. Tất nhiên không phải tất cả các doanh nghiệp mà chúng tôi ký kết đều có thể triển khai ngay được. Nhưng rất nhiều các công ty, tập đoàn lớn đã bắt đầu thực hiện biên bản hợp tác. Chẳng

PGS.TS Phùng Xuân Nhạ: Kế hoạch thể hiện trong các nhiệm vụ mà tôi đã nêu ở trên: Phân tích nhu cầu đào tạo, rà soát và đổi mới chương trình đào tạo, tổ chức thực hiện các khóa đào tạo ngắn hạn, dài hạn, xúc tiến việc làm cho sinh viên, học viên... Tất cả những công việc này đã được thảo luận hết sức chi tiết và đưa vào kế hoạch nhiệm vụ năm học 2008-2009, các bên phải thực hiện theo đúng kế hoạch, có giao ban rút kinh nghiệm theo định kỳ.

Ngoài ra, sắp tới Trường ĐH Kinh tế tổ chức các hoạt động để làm rõ hơn vấn đề: hợp tác thế nào cho hiệu quả? Ở tầm vĩ mô, các lãnh đạo thì hiểu rồi, nhưng các thầy cô, sinh viên, học viên chưa hẳn đã hiểu rõ. Đây là việc rất quan trọng, vì chính các thầy cô giáo, sinh viên mới là những người trực tiếp thực hiện các hoạt động hợp tác với doanh nghiệp. Trong hợp tác với doanh nghiệp, Ban giám hiệu và các lãnh đạo phòng ban chức năng là người khai phá, tạo điều kiện thuận lợi, hỗ trợ; còn người "thi công", thực hiện là các cán bộ, giảng viên và sinh viên. Chúng tôi sẽ phối hợp với các doanh nghiệp để tổ chức một số hội thảo nhằm giúp cán bộ, giảng viên hiểu rõ về hoạt động liên kết này và coi đây là hoạt động không thể thiếu được trong quá trình xây dựng và phát triển của đơn vị. Đối với doanh nghiệp cũng thế, các phòng ban cũng phải có các động tác để nhân viên của mình thấy được các lợi ích thiết thân khi hợp tác với Trường ĐH Kinh tế. Trước hết, trong thời gian tới chúng tôi sẽ kết hợp với Hiệp hội doanh nghiệp thành phố Hà Nội tổ chức những hội thảo để các bên tham gia trao đổi, nhận thức đúng cũng như hiểu rõ vai trò, lợi ích khi tiến hành hợp tác với nhau...

hạn như đối với Hiệp hội Doanh nghiệp thành phố Hà Nội (HBA), cùng với phối hợp mở các lớp đào tạo ngắn hạn, chúng tôi đi sâu hơn vào các chương trình nghiên cứu, tư vấn doanh nghiệp, chuẩn bị các triển khai công tác đào tạo 100 CEO cho thành phố Hà Nội... Trong hợp tác với Tập đoàn Gami, ông Chủ tịch tập đoàn cũng là Chủ nhiệm Khoa Quản trị Kinh doanh của trường nên hai bên có điều kiện đi sâu hơn, trực tiếp chỉ đạo các hoạt động đào tạo của Khoa gắn với Tập đoàn và các doanh nghiệp, trong đó ưu tiên cho các doanh nghiệp đối tác của Trường. Chúng tôi đã xây dựng kế hoạch đưa 60 sinh viên hệ cử nhân Quản trị Kinh doanh chương trình cử nhân đẳng cấp quốc tế năm học 2008-2009 về với các doanh nghiệp, thử nghiệm đào tạo theo địa chỉ. Và rất nhiều hợp tác khác như: khảo sát, đánh giá nhu cầu đào tạo cho Tổng công ty Đầu tư và Phát triển nhà Hà Nội (HANDICO); Cùng với Công ty TNHH nhà nước một thành viên Đầu tư và Phát triển Nông nghiệp Hà Nội (HADICO) tổ chức các lớp ngắn hạn về quản trị doanh nghiệp, quản trị nhân sự, văn hóa doanh nghiệp, study tour...; Nhà trường đã tiến hành khảo sát nhu cầu đào tạo của hầu hết các doanh nghiệp đối tác.

PV: *Vậy để nâng cao hơn nữa chất lượng của các mối quan hệ hợp tác, kế hoạch sắp tới của Nhà trường là gì, thưa ông?*

PV: *Xin cảm ơn ông đã dành thời gian cho cuộc trao đổi này!*

>> LƯU MAI - TUẤN HÙNG (thực hiện)